

31 ta' Lulju, 1997

Imħallef:-

Onor. Victor Caruana Colombo LL.D.

Il-Pulizija

versus

Frank Theuma

Esperti

Ma hemm xejn fil-ligi li jipprekludi n-nomina bhala espert ta' persuna li tkun ga` giet innominata bhala espert, u espletat l-inkarigu tagħha bhala tali, fl-inkjestha tal-Maġistrat.

Il-Qorti mhix marbuta li tqoqħod fuq l-opinjoni ta' l-expert innominat mill-Qorti kontra l-konvinzjoni tagħha u din il-konvinzjoni tista' rigi influwenzata regolarment anke mill-provi li jkun jista' jgib l-imputat.

Il-Qorti:-

Rat is-sentenza tad-9 ta' Ottubru, 1995 li biha l-Qorti tal-Maġistrati (Malta) filwaqt li liberat lill-imputat minn imputazzjonijiet ohrajn, sabitu hati li importa, gieghel li tigi importata jew għamel xi haga sabiex tista' tigi importata mediciċina perikoluża (kokaina) f'dawn il-Gżejjer, hlief skond id-disposizzjonijiet ta' l-Ordinanza dwar Mediċini Perikoluži, Kapitolu 101 bi ksur ta' l-artikolu 14 (5) ta' din l-Ordinanza u kkundannatu hames snin prigunerieja, bit-tnaqqis taż-żmien li fih l-imputat kien miżimum taht arrest preventiv in konnessjoni ma' dan il-kaz, oltre l-multa ta' elfejn lira (Lm2000);

Rat ir-rikors ta' l-appell li bih l-imputat talab li din il-Qorti tirriforġa dik is-sentenza billi tikkonferma fil-parti li biha huwa ġie liberat u tirrevokaha in kwantu li biha huwa ġie misjub hati u tillibera mill-htija kollha jew tnaqqas il-piena inflitta bis-sentenza appellata;

Rat l-atti l-ohrajn u tikkunsidra illi:

Il-fatti fil-qosor huma dawn. Fi Frar 1989 il-Pulizija interċettat pakkett li wasal Ghawdex bil-posta indirizzat lil Peter Theuma, hu l-appellant. Dan il-pakkett kien jikkontjeni l-kokaina;

Xi żmien wara, l-imputat, li allura kien il-Kanada, kiteb minn hemm lill-Eċċellenza Tieghu il-President ta' Malta u lil xi nies ohra f'Malta u nfurmahom li d-droga li kienet giet misjuba mibghuta lil-huh kienet tieghu;

L-ewwel aggravju ta' l-appellant hu li n-nomina mill-Ewwel Qorti ta' Dottor Anthony Abela Medici bhala espert tal-kalligrafija kienet irregolari b'mod li l-appellant ma giex moghti

a fair trial kif tiddisponi l-ligi. Dan għaliex, skond l-appellant, Dr. Abela Medici ga' kien ha sehem bhala espert fl-investigazzjoni magħmula mill-Maġistrat Inkwirenti;

Fir-rigward ta' dan l-aggravju, ma hemm xejn fil-ligi li jipprekludi n-nomina bhala espert ta' persuna li tkun ga' ġiet innominata bhala espert, u espletat l-inkariku tagħha bhala tali, fl-inkesta tal-Maġistrat. Bara minn hekk, ma hemm ebda raġuni li għaliha wieħed għandu jissuspetta jew jibza' li tali espert ikun *biased*, kif isostni l-appellant. L-appellant effettivament ma indika ebda tali raġuni. Huwa jgħid illi fis-sistema tagħna m'hemmx mezz biex tirribatti l-opinjoni ta' l-expert innominat mill-Qorti. B'danakollu l-Qorti mhix marbuta li toqghod fuq l-opinjoni ta' l-expert kontra l-konvinzjoni tagħha u din il-konvinzjoni tista' tīgi influwenzata regolarmen anke mill-provi li jkun jista' jgħib l-imputat;

L-appellant jissottometti li huwa veru li b'dak li kiteb lill-President ta' Malta poggia lilu nnifsu f'sitwazzjoni prekarja, iżda li dan ma jfissirx allura li hu awtomatikament hati. L-appellant jgħid li kemm dak li huwa qal lill-Pulizija waqt l-investigazzjoni, kemm dak li xehed huwa verosimili;

Jiġi rrilevant f'dan ir-rigward li l-Ewwel Qorti, kif mistenni, eżaminat bir-reqqa l-provi kollha, kompriżi l-ittri ta' l-appellant, l-istqarrija tiegħu u d-deposizzjonijiet tiegħu. Effettivament fis-sentenza appellata hemm indikati r-raġunijiet li għalihom l-Ewwel Qorti accettat it-teżi ta' l-appellant kif espressa fl-ittri tiegħu u ma accettatx dik fid-deposizzjoni tiegħu;

Kuntrarjament għas-sottomissjoni ta' l-appellant, din il-Qorti tikkondivid i-konklużjoni ta' l-Ewwel Qorti in kwantu li l-appellant ġie misjub hati tar-reat in kwistjoni oltre kull dubbju

ddettat mir-raguni;

L-ahhar aggravju ta' l-appellant jikkonsisti filli l-Ewwel Qorti applikat il-piena massima preskripta mil-ligi u li dan ghamlitu biex iservi ta' detriment ghall-futur. L-appellant jilmenta li b'dan il-mod l-Ewwel Qorti infliggiet il-piena biex taghti tagħlima lil haddieħor u giebet fix-xejn il-principju li l-piena għandha tkun tqgħod kemm għar-reat kif ukoll ghall-hati u ma tirrifletti qatt sens ta' vendetta jew ċirkostanzi estranei ghall-kaz;

F'dan ir-rigward jiġi rrilevat li l-appellant ma semmiex kollex. L-Ewwel Qorti, fis-sentenza appellata, qalet li l-każ jirrikjedi piena karċerarja bi *quantum* adegwat biex iservi bhala deterrent ghall-futur u ziedet li ghall-fini tal-piena kkunsidrat (1) il-kwantita' tad-droga importata u l-purezza tagħha; (2) il-mod sofistikat li bih sar ir-reat, tali li jirrendi diffiċli l-kompli tal-Pulizija biex tiskoprih u (3) il-problema akuta tad-droga f'dawn il-Gżejjer, riżultat tal-frekwenza tar-reati relatati mad-droga. Fiċ-ċirkostanzi din il-Qorti ma ssibx raguni li għaliha għandha tvarja s-sentenza appellata, l-anqas in kwantu ghall-piena;

Għalhekk tiċħad l-appell u tikkonferma s-sentenza appellata.
